

گزارش سالانه اعدام در ایران سال ۲۰۱۱



Iran Human Rights

www.iranhr.net

سازمان حقوق بشر ایران

موج اعدام‌ها در ایران که پس از اعتراضات گسترده شهروندان به نتیجه دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۸۸ شمسی روند سریع‌تری به خود گرفت، همچنان با حجم عظیمی در جریان است. با توجه به گزارش حاضر، در سال ۲۰۱۱ میلادی آمار قربانیان مجازات مرگ از دهه ۹۰ به بعد، بیشترین تعداد اعدام سالانه را نشان می‌دهد. حکومت ایران هر ساله چند صد نفر از زندانیان را تحت عنوان مبارزه با حمل و نقل و یا خرید و فروش مواد مخدر، اعدام می‌کند.

در لیست اعدام‌های سال ۲۰۱۱، مادرانی که تنها سرپرستان فرزندان‌شان بودند نیز مشاهده می‌شوند که از داشتن یک دادگاه عادلانه محروم بوده‌اند. در لیست اعدام‌های مواد مخدر مادرانی وجود دارند که خانواده‌ی آنها حتی امکان پرداخت هزینه کفن و دفن را نداشتند.

وجه تمایز گزارش ۲۰۱۱ از سال‌های گذشته، افزایش چشمگیر تعداد اعدام در ملاء عام است. تعداد اعدام‌های انجام شده در ملاء عام طی سال ۲۰۱۱ بیش از سه برابر نسبت به سال افزایش داشته است.

هیچ نشانه‌ای دال بر این‌که دستگاه اعدام در ایران در سال ۲۰۱۱ از سرعت خود خواهد کاست موجود نیست. در دو هفته اول ژانویه ۲۰۱۲، روزانه به طور متوسط ۳ - ۴ نفر اعدام شده‌اند و تنها در ماه ژانویه ۲۰۱۲ یازده تن در ملاء عام اعدام شدند. همزمان، مقامات ایرانی تهدید به اعدام افراد بیشتری برای دیگر جرایم "جنایی" کردند. دیوان عالی کشور ایران اخیراً حکم اعدام سعید ملک‌پور ایرانی تبار مقیم کانادا را تأیید کرده است که به اتهام ساختن برنامه اینترنتی و مدیریت وبسایت "مستهجن" در زندان اوین به سر می‌برد. او هم اینک در خطر قریب الوقوع اعدام قرار دارد. کشیش ایرانی یوسف ندرخانی که در ۱۹ سالگی به مسیحیت گروید و در سال ۲۰۱۰ به اتهام ارتداد به اعدام محکوم شده بود نیز در خطر قریب الوقوع اعدام است. بیم آن می‌رود که پس از تصویب قانون جدید مجازات اسلامی افراد بیشتری به اتهام ارتداد به مجازات مرگ متهم شوند.

سازمان حقوق بشر ایران همچنین نسبت به احتمال اجرای احکام دو جوان کرد، زانیار و لقمان مرادی ابراز نگرانی می‌کند.

همچنین نشانه‌هایی وجود دارد که سکینه محمدی آشتیانی (۴۳ ساله) و مادر دو فرزند که محکوم به سنگسار شده و در نتیجه آکسیون‌های بین المللی اجرای حکم او متوقف شده بود، اینک در خطر اعدام با طناب دار قرار گرفته است. آخرین در این ارتباط یک قاضی از امکان تبدیل حکم سکینه به اعدام با طناب دار صحبت کرده است. در این گزارش، محمود امیری مقدم سخنگوی سازمان حقوق بشر ایران گفت: "شکی نیست که مقامات ایرانی از مجازات مرگ به عنوان ابزار سیاسی استفاده می‌کنند. افزایش چشمگیر تعداد اعدام‌ها نشان می‌دهد که حکومت ایران بیش از همیشه وابسته به گسترش ترس برای تداوم بقای خود است. مجازات مرگ به طور کلی و اعدام در ملاء عام به طور خاص، مهم‌ترین ابزار حاکمین ایران برای ایجاد ترس در جامعه است" او افزود: "ما از جامعه بین المللی می‌خواهیم تا برای توقف ماشین اعدام در ایران، با تمرکز پایدار بر روی موارد نقض حقوق بشر و به ویژه مجازات مرگ در برداشتن قدم‌های بیشتر و موثرتر ما را یاری کند".

آمار درج شده در این گزارش به طور عمده بر اساس اطلاعات اعلام شده توسط مقامات ایرانی تهیه شده است. با این حال، برخی از آمار و ارقام ذکر شده بر اساس گزارش از منابع غیررسمی اما قابل اعتماد است. در طول دو سال گذشته سازمان حقوق بشر ایران نتیجه گرفته است که تعداد اعدام‌هایی که توسط منابع رسمی ایران اعلام نشده، بسیار بالاتر است از آنچه قبلاً پیش بینی شده است. بخش قابل توجهی از آمار و اطلاعات که در لیست غیررسمی در این گزارش گنجانده شده است توسط افرادی در ایران آماده شده است که با وجود تمامی خطرات، با اطلاعات ارزشمند خود کمک کرده‌اند تا این گزارش به نوعی، به واقعیت نزدیک‌تر شود. سازمان حقوق بشر ایران تأکید دارد که تعداد واقعی اعدام‌ها در ایران بالاتر از ارقام موجود در گزارش سالانه است.

منابع

گزارش حاضر از مقامات ایرانی به عنوان منبع اصلی خود استفاده کرده است. ۶۲ درصد از اعدام‌های ثبت شده در اینجا بر اساس اخبار منتشر شده از رسانه‌های خبری دولتی ایران اعم از روزنامه‌ها و اظهارات مقامات عالی رتبه قوه قضائیه در ایران تهیه شده است.

سازمان حقوق بشر ایران مانند سال گذشته، گزارشهایی در مورد تعداد زیادی از اعدام که در منابع رسمی ایران اعلام نشده است را دریافت کرده است. بسیاری از موارد از ارتباط به طور مستقیم با سازمان حقوق بشر ایران از طریق شاهدان عینی، عضو خانواده، وکیل، یا منابع مهم در درون قوه قضائیه، و یا از طریق دیگر نهاد های حقوق بشری بدست این سازمان رسیده است.

گزارش سالانه تنها شامل مواردی از گزارشهای غیر رسمی است که دست کم توسط دو منبع مستقل تایید شده است.

مجازات اعدام در ایران در سال ۲۰۱۱

برخی از حقایق:

- با توجه به گزارش سالانه سازمان حقوق بشر ایران در سال ۲۰۱۱ حداقل ۶۷۶ نفر اعدام شدند؛
- از تعداد ۶۷۶ تن اعدام شده ۴۱۶ مورد (۶۲٪) توسط مقامات ایرانی اعلام شده است؛
- ۶۵ تن از این تعداد در ملاء عام اعدام شده‌اند که این بیشترین تعداد اعدام سالانه در ملاء عام در ۱۰ سال اخیر است؛
- در سال ۲۰۱۱ دست کم ۴ زندانی نوجوان در میان اعدام شدگان یافت می شود؛
- حداقل ۱۵ زن در سال ۲۰۱۱ اعدام شدند. اعدام ۱۲ تن از این زنان توسط مقامات ایرانی اعلام نشده است؛
- در سال ۲۰۱۱ دست کم ۳ مرد جوان به جرم لواط اعدام شدند؛
- در سال ۲۰۱۱ یک مرد به جرم "ارتداد" اعدام شد؛
- بیش از ۸۰٪ از افراد اعدام شده به جرائم مربوط به مواد مخدر محکوم شده بودند؛
- تنها ۹٪ از کسانی که رسماً به اتهام قاچاق مواد مخدر اعدام شدند با اسم و مشخصات کامل قابل شناسایی هستند؛
- سازمان حقوق بشر ایران گزارشهایی از پانزده زندان مختلف مبنی بر اعدام مخفیانه و اعلام نشده دریافت کرده است؛
- بیش از ۷۰ مورد اعدام که بدست سازمان حقوق بشر ایران رسیده بود بدلیل نداشتن مستندات کافی در تأیید جزئیات لازم در این گزارش سالانه قید نشده است.

سال ۲۰۱۱ : بالاترین تعداد اعدام سالانه در بیش از ۱۱ سال

مقایسه آمار اعدام در سال ۲۰۱۱ با سالهای گذشته براساس گزارش سازمان عفو بین الملل و سازمان حقوق بشر ایران

سال ۲۰۰۰: ۱۶۵ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۱: ۷۵ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۲: ۳۱۶ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۳: ۱۵۴ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۴: ۱۰۸ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۶: ۱۷۷ نفر (عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۷: ۳۱۷ نفر (عفو بین الملل)

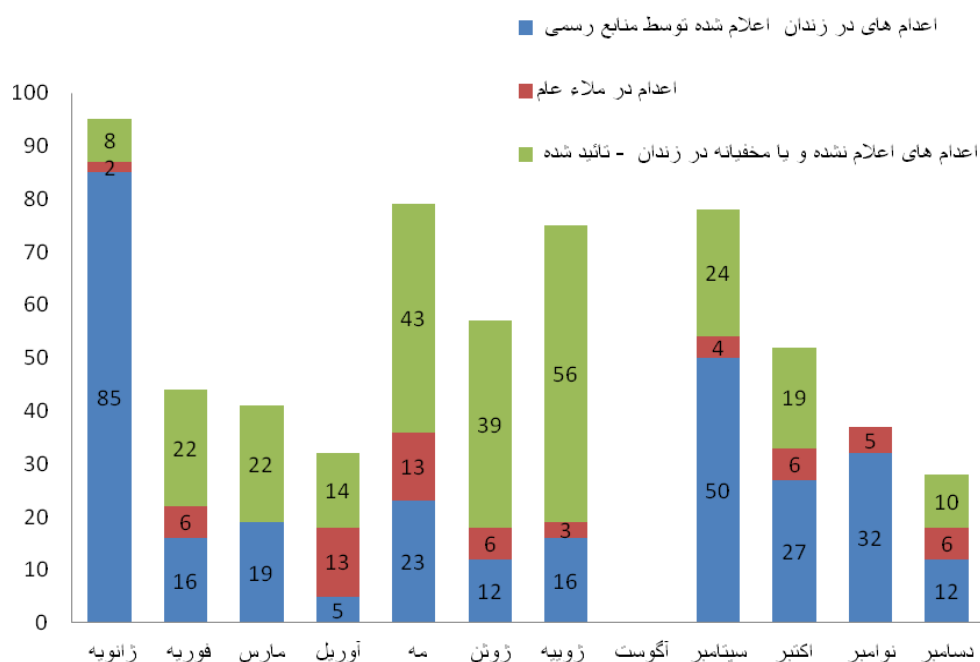
سال ۲۰۰۸: ۳۵۰ نفر (سازمان حقوق بشر ایران) (۳۴۶ نفر؛ عفو بین الملل)

سال ۲۰۰۹: ۴۰۲ نفر (سازمان حقوق بشر ایران) (۳۸۸ نفر، عفو بین الملل)

سال ۲۰۱۰: ۵۴۶ نفر (سازمان حقوق بشر ایران) (این آمار بدلیل اطلاعات جدید به ۶۴۶ نفر افزایش یافت)*

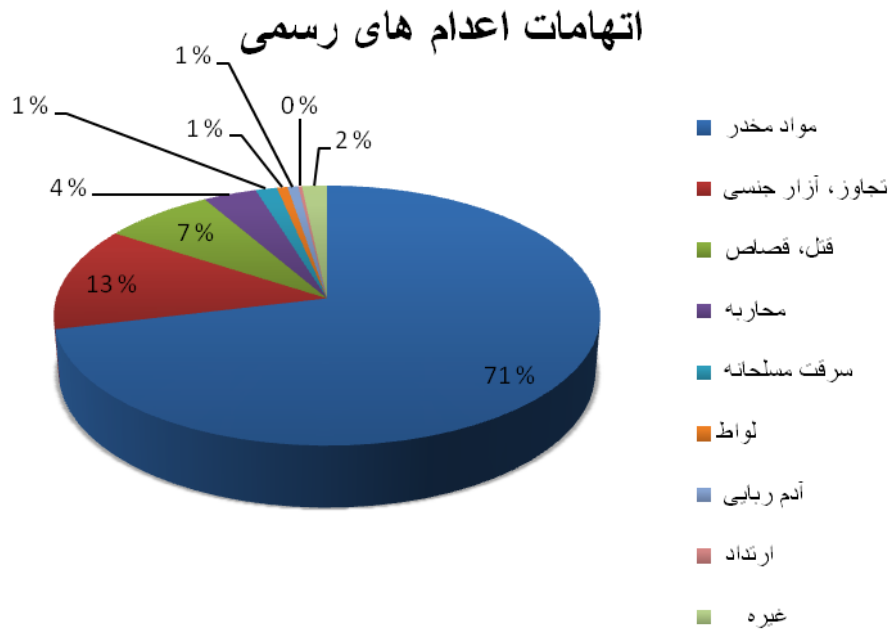
سال ۲۰۱۱: ۶۷۶ نفر (۴۱۶ اعدام رسمی و ۲۶۰ اعدام مخفیانه یا اعلام نشده)

توزیع ماهانه اعدام های رسمی و اعلام نشده در زندان و اعدام در ملاعام:



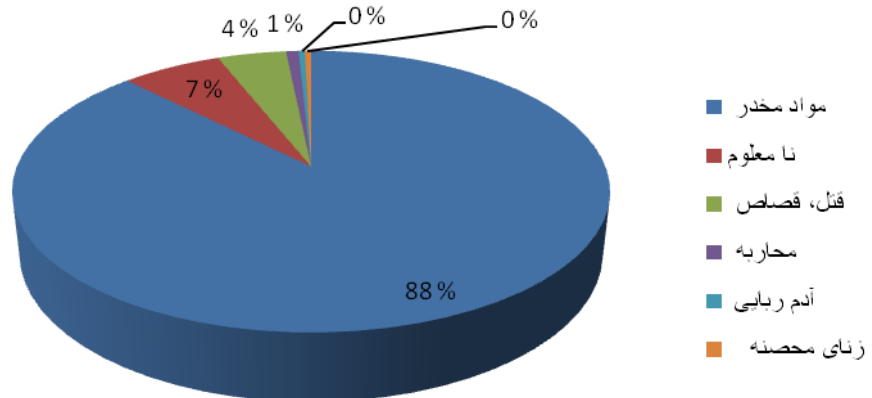
اتهام افراد اعدام شده

نمودار زیر در صد نسبی اتهامات افراد اعدام شده بر اساس منابع رسمی کشور را نشان میدهد



نمودار زیر در صد نسبی اتهامات در اعدام های اعلام نشده و یا مخفیانه را نشان میدهد

اتهامات اعدام های اعلام نشده و مخفیانه



قاچاق مواد مخدر

در سال ۲۰۱۱ بمانند سالهای پیش، قاچاق مواد مخدر بشکل مداوم بیشترین سهم اعدام را به خود اختصاص داده است. ۸۱ درصد از اعدام شدگان در این سال به اتهام جرائم مربوط به مواد مخدر توسط دادگاه های انقلاب اسلامی به مرگ محکوم شده‌اند و مراحل دادرسی آنها در پشت درهای بسته انجام گرفته است. مشخص نیست که آیا متهمین امکان

دسترسی به وکیل را دارا بوده‌اند. از انجاییکه اسم و مشخصات قانونی بیش از ۸۱ در صد (اعدام های اعلام نشده) تا ۹۱ در صد (اعدام های رسمی) از اعدام شدگان مربوط به مواد مخدر احراز نشده، تأیید صحت اتهامات وارده مقدور نیست. دست کم یک نفر از اعدام شدگان در سال ۲۰۱۱ بیشتر به جرم شرکت در اعتراضات علیه حکومت، دستگیر و به مجازات مرگ محکوم شده بود، اما وی بعداً به اتهام قاچاق مواد مخدر به دار آویخته شد (به پرونده شماره ۲ مراجعه شود). سازمان حقوق بشر ایران امکان وجود موارد مشابه در میان اعدام شدگان به جرم قاچاق مواد مخدر را غیر محتمل نمی داند.

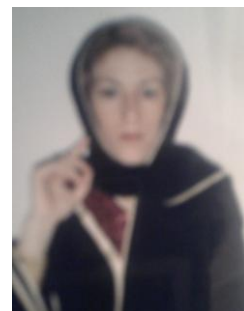
آمار منتشره در این گزارش، با آمار عفو بین الملل که در دسامبر ۲۰۱۱ انتشار یافته است، همخوانی دارد (گزارش عفو بین الملل: اعتیاد به اعدام).

بر اساس گزارشهایی که به سازمان حقوق بشر ایران رسیده است، بسیاری از محکومین به اعدام در ارتباط با قاچاق مواد مخدر از مراحل دادرسی عادلانه برخوردار نبوده‌اند.

پرونده ۱: اعدام به جرم قاچاق مواد مخدر

سه زن- لیلا حیاتی، حوریه صباحی و رقیه خلجی - و دومرد -مصطفی احمدی و قنبر شجاعی - به اتهام نگهداری و قاچاق مواد مخدر در ژانویه ۲۰۰۹ دستگیر شدند. آنها هیچگونه امکان دسترسی به وکیل در مراحل بازپرسی نداشته و توسط شعبه دوم دادگاه انقلاب در همدان بدون حق فرجام خواهی، دادگاهی و محکوم به مجازات مرگ شدند. لیلا حیاتی در ۲۸ سپتامبر و بقیه در ۸ اکتبر ۲۰۱۱ اعدام شدند. هیچکدام از این پنج مورد اعدام توسط منابع رسمی جمهوری اسلامی ایران منعکس نشده است.

لیلا حیاتی (۲۹ ساله): تنها سرپرست پسر ۸ ساله خود، بدلیل معرفی یک خریدار به فروشنده مواد مخدر، در سال ۲۰۰۹ دستگیر شد. وی به فروش ۷ کیلوگرم مواد مخدر متهم شده و علیرغم انکار وی و این واقعیت که شرایط بد مالی او امکان تهیه چنین میزانی از مواد مخدر را به او نمی داده است به اعدام محکوم شد. قبل از اعدام وی به دادستان چنین گفت: "شما می دانید که من بی گناه اعدام میشوم". لیلا هرگز برای نجات خود، نه گریه کرد و نه التماس.



حوریه صباحی(۳۵ ساله) مادر و تنها سرپرست ۵ فرزند از جمله یک فرزند معلول و رقیه خلجی (۳۲ ساله) مادر و تنها سرپرست یک پسر ۱۲ ساله و یک دختر ۱۰ ساله بودند. خانواده حوریه حتی امکان تادیه هزینه‌های کفن و دفن وی را بعد از اعدام نداشتند. این موارد، تنها چند مثال از صدها اعدام شده به جرم قاچاق مواد مخدر هستند.

پرونده ۲: محکومیت به محاربه و اعدام به جرم نگهداری مواد مخدر

زهرا بهرامی، دارای تابعیت دوگانه هلندی-ایرانی در دسامبر ۲۰۰۹ در پی آمد یک تظاهرات اعتراضی در ارتباط با انتخابات ریاست جمهوری در همان سال دستگیر شد. طبق گزارشات واصله زهرا مورد ضرب و شتم قرار گرفته و ماهها بدون امکان دسترسی به وکیل و خانواده‌اش سرانجام به اتهام محاربه بدلیل ارتباط با یکی از سازمانهای مخالف جمهوری اسلامی بنام "انجمن پادشاهی ایران" به مرگ محکوم گشت. اما بعدها وی به اتهام نگهداری مواد مخدر به مرگ محکوم شد. زهرا بهرامی در ۲۸ ژانویه ۲۰۱۱ در زندان اوین تهران به جرم قاچاق مواد مخدر به دار آویخته شد.



اعدام به اتهام لواط

روز یکشنبه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۹۰ (۴ سپتامبر ۲۰۱۱) سه مرد جوان در زندان اهواز به اتهام لواط اعدام شدند. خبرگزاری ایسنا به نقل از سرپرست روابط عمومی دادگستری خوزستان عبدالحمید امانت، در گزارشی روز یکشنبه ۱۳ شهریور ماه نوشت: "حکم اعدام سه مجرم به نام‌های "م،ط"، "ط،ت" و "م،چ" صبح امروز در اهواز اجرایی شد. این سه مجرم به استناد مواد ۱۰۸ و ۱۱۰ قانون مجازات اسلامی، به دلیل ارتکاب به اعمال منکر و خلاف شرع از سوی شعبه ۱۷ دادگاه انقلاب اسلامی اهواز به اعدام محکوم شدند".

مواد مذکور در زمینه "مجازات حد لواط" است. در قوانین مجازات اسلامی در قسمت تعریف و موجبات حد لواط چنین آمده است:

ماده ۱۰۸ - لواط وطی انسان مذکر است چه بصورت دخول باشد یا تفخیز.

ماده ۱۰۹ - فاعل و مفعول لواط هر دو محکوم به حد خواهند شد.

ماده ۱۱۰ - حد لواط در صورت دخول قتل است و کیفیت نوع آن در اختیار حاکم شرع است.

محمود امیری مقدم، سخنگوی سازمان حقوق بشر ایران در باره پرونده لواط ضمن محکومیت شدید این اعدام‌ها گفت: "گزارش این اعدام‌ها بر اساس مواد ۱۰۸ و ۱۱۰ قانون مجازات اسلامی می‌توانند جزو موارد نادری باشند از اعتراف مقامات ایران در مورد اجرای حکم اعدام برای لواط و اعمال همجنس‌گرایی. امیری مقدم افزود: "در گذشته احکام اعدام برای لواط غالباً همراه با اتهام تجاوز به عنف بوده، اما در گزارش ۱۳ شهریور ماه ۱۳۹۰ اشاره‌ای به تجاوز به عنف در این پرونده نشده است".

در قانون جدید مجازات اسلامی که اخیراً به تصویب شورای نگهبان رسیده است تغییراتی در احکام مربوط به لواط و رابطه جنسی بین مرد‌ها داده شده است. یکی از نکات قابل توجه، استفاده از واژه همجنس‌گرایی در موارد رابطه جنسی بین دو مرد است. پیش از این حکومت ایران در قانون مجازات از واژه همجنس‌گرایی فقط در مورد رابطه جنسی بین دو زن استفاده کرده است.

قسمت‌هایی از قانون مجازات اسلامی جدید:

فصل دوم - لواط، تفخیز و مساحقه

ماده ۲۳۲ - لواط عبارت از دخول اندام تناسلی مرد به اندازه ختنه‌گاه در دبر

انسان مذکر است.

ماده ۲۳۳ - حد لواط برای فاعل، در صورت عنف، اکراه یا دارا بودن شرایط

احصان، اعدام و در غیر این صورت صد ضربه شلاق است. حد لواط برای مفعول در

هر صورت (وجود یا عدم احصان) اعدام است.

تبصره ۱ - در صورتی که فاعل غیر مسلمان و مفعول، مسلمان باشد، حد فاعل

اعدام است.

ماده ۲۳۴- تفخیز عبارت از قرار دادن اندام تناسلی مرد بین رانها یا نشیمنگاه انسان مذکر است.

تبصره- دخول کمتر از ختنه‌گاه در حکم تفخیز است.

ماده ۲۳۵- در تفخیز، حد فاعل و مفعول صد ضربه شلاق است و از این جهت فرقی میان محصن و غیر محصن و علف و غیر علف نیست.

تبصره- در صورتی که فاعل غیر مسلمان و مفعول، مسلمان باشد، حد فاعل اعدام است.

ماده ۲۳۷- همجنس‌گرایی انسان مذکر در غیر از لواط و تفخیز، از قبیل تقبیل و ملامسه از روی شهوت، موجب سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری درجه شش است.

تبصره- حکم این ماده و ماده (۲۳۶) در مورد انسان مؤنث نیز جاری است.

محاربه:

در سال ۲۰۱۱ دستکم ۱۵ نفر طبق گزارش رسانه‌های رسمی ایران به اتهام محاربه در ایران اعدام شدند. شش نفر نیز به اتهام سرقت مسلحانه (که محاربه محسوب میشود اما در این آمار به عنوان اتهامی جداگانه آمده است) اعدام شدند. علاوه بر این تعداد ۲ نفر دیگر نیز بر اساس گزارش‌های غیر رسمی به اتهام محاربه اعدام شدند. اسلامی چند زندانی که به اتهام محاربه اعدام شدند بدین شرح است:

- **جعفر کاظمی و محمد علی حاج آقایی:** این دو زندانی در اعتراضات ضد حکومتی پس از انتخابات ۱۳۸۸ دستگیر شده و به اتهام محاربه از طریق رابطه با سازمان مجاهدین خلق ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ به اعدام محکوم شدند. اتهامات رسمی این دو فرد از جمله: "توزیع تصاویر و پلاکاردهای مربوط به سازمان مجاهدین، تهیه تصویر و فیلم از درگیری‌ها و نیز سر دادن شعارهایی به نفع این سازمان، برقراری ارتباط با سرشبکه مجاهدین در داخل کشور، اقداماتی از جمله جذب و جمع‌آوری کمک مالی و فعالیت تبلیغی به نفع این سازمان، و سفر به کمپ اشراق در عراق" میباشد.

حسین خضری: حدود ۲۵ دیماه ۱۳۹۰ (۱۵ ژانویه ۲۰۱۱) در زندان ارومیه به اتهام محاربه و اقدام علیه امنیت ملی اعدام شد. رسانه‌های رسمی جمهوری اسلامی اتهامات حسین خضری را "شرکت در عملیات مسلحانه و کشتن یکی از ماموران نیروی انتظامی در پاسگاه مرزی گل شیخان شهرستان ارومیه در سال ۱۳۸۳" عنوان کرده بودند. حسین خضری پیش‌تر تمامی این اتهامات را رد کرده بود. بنا به اظهارات شخصی حسین خضری و گزارش‌های مختلف در این باره در دوران حبس مورد شکنجه و آزار قرار گرفته بود و برای شرکت در اعتراضات تلویزیونی تحت فشار قرار داشت.

فرهاد تارم: اهل روستای "لورکان" دشت بیل اشنویه در تاریخ چهارشنبه ۶ بهمن ۸۹، به اتهام عضویت در حزب دمکرات کردستان ایران در زندان مرکزی ارومیه به دار آویخته شد.

"خبرگزاری کوردستان" با اعلام این خبر افزود، فرهاد تارم از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۸ میلادی در کردستان عراق ساکن بوده است. نامبرده در سال ۲۰۰۸ به ایران بر می‌گردد و پس از یک ماه توسط نیروهای اطلاعاتی جمهوری اسلامی دستگیر و به بازداشتگاه وزارت اطلاعات در شهر ارومیه انتقال داده می‌شود. پس از چند ماه از دستگیری نامبرده، دادگاه انقلاب شهر ارومیه به اتهام عضویت در حزب دمکرات کردستان ایران، وی را محکوم به اعدام می‌نماید.

اعدام به جرم ارتداد:

بنا به گزارش‌های رسیده از ایران، در بهمن ماه ۱۳۸۹ (ژانویه ۲۰۱۱) یک زندانی به اتهام ارتداد در اهواز به دار آویخته شد.

سایت مشرق با تیتیر "خدای کچل اعدام شد" نوشت: فردی که ادعای خدایی در یکی از شهرهای استان خوزستان کرده بود اعدام شد. به گزارش خبرنگار مشرق، «سیدعلی غرابات» از مدعیان خدایی و ارتباط با امام دوازدهم شیعیان با حکم دادگاه به اتهام ارتداد و همین‌طور ترغیب به فساد(طبق مواد ۵۱۳، ۶۳۹ و ۶۴۰ قانون مجازات اسلامی) به اعدام محکوم شد. این گزارش ادامه داد: "وی پس از اعلام ادعای ارتباط با امام دوازدهم شیعیان در شهر سوسنگرد بازداشت شد و پس از صدور حکم اعدام در فردای اربعین حسینی در بامداد چهارشنبه ۶ بهمن ماه جاری در زندان کارون اهواز به دار آویخته شد".



ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی که با استناد به آن سید علی غرابات به اعدام محکوم شده بود بدین شرح است: "هرکس به مقدسات اسلام و یا هر یک از انبیای عظام یا ائمه طاهرین (ع) یا حضرت صدیقه طاهره (س) اهانت نماید اگر مشمول حکم ساب النبی باشد اعدام می‌شود و در غیر این صورت به حبس از یک تا پنج سال محکوم خواهد شد".

اعدام برای ارتداد در قانون مجازات اسلامی جدید:

در قانون جدید مجازات اسلامی کلمه ارتداد به کار برده نشده است اما با اضافه کردن یک اصل جدید که پیش از این در قانون مجازات اسلامی وجود نداشت، قاضی مکلف است که احکام حدود (که ارتداد نیز یکی از آن موارد می‌باشد) که در این قانون وجود ندارند را با استناد به اصل ۱۶۷ قانون اساسی صادر کند. اصل "۱۶۷" قانون اساسی تصریح دارد به اینکه قاضی موظف است کوشش کند حکم هر دعوا را در قوانین مدونه بیابد و اگر نیابد با استناد بر منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر حکم قضیه را صادر نماید و نمی‌تواند به بهانه سکوت یا نقض یا اجمال یا تعارض قوانین مدونه از رسیدگی به دعوا و صدور حکم امتناع ورزد این اصل بیانگر یک حکم تکلیفی است زیرا طبق این اصل یافتن حکم برای تمام قضات دادگاه یک تکلیف است.

ماده ۲۲۰- در مورد حدودی که در این قانون ذکر نشده است طبق اصل یکصد و

شصت و هفتم (۱۶۷) قانون اساسی عمل می‌شود.

بدین ترتیب قضات از این به بعد میتوانند با استناد به اصل ۱۶۷ قانون اساسی برای ارتداد و برای زنا حکم سنگسار حکم اعدام صادر کنند.

اعدام نوجوانان بز هکار :

ایران همچنان اعدام مجرمین نوجوان را در سال ۲۰۱۱ میلادی ادامه داد. دستکم چهار نفر از آنان هنگامی که زیر سن قانونی ۱۸ سال بوده اند، بعلت جرایم ادعایی دستگاه قضایی، به اعدام محکوم شده‌اند. سن دو نفر از آنان در زمان اعدام زیر ۱۸ سال بوده است. بر اساس منابع غیر رسمی دو نوجوان مجرم دیگر نیز در سال ۲۰۱۱ اعدام شدند اما سن آنان تاکنون توسط سازمان حقوق بشر ایران تأیید نشده است.

۱- **علیرضا ملا سلطانی (۱۷ساله):** علیرضا ملاسلطانی در ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۱ (۳۰ شهریور ماه ۱۳۹۰) بجرم قتل روح‌الله داداشی در ملا عام در کرج بدار آویخته شد.

خبرگزاری فارس گزارش داد که علی‌رضا در زمان اجرای حکم حالت روحی نامتعادلی داشت. وی در زمان رفتن به روی چهارپایه دو بار پایش لغزید و با صدای بلند گریه می‌کرد. علی‌رضا مدام اسامی ائمه اطهار (ع) به ویژه امام حسین (ع)، امام رضا (ع) را فریاد می‌زد و طلب بخشش می‌کرد. وی حتی نام برخی از نزدیکانش از جمله مادر خود را فریاد زده و از اولیای دم طلب عفو داشت که البته صدایش در همه‌جا حاضران گم بود.

علیرضا ملا سلطانی در دسامبر ۱۹۹۳ بدنیا آمده بود. وی بهنگام اعدام هنوز ۱۸ سالش تمام نشده بود و زیر سن ۱۸ محسوب می‌شود. پس از اعدام، علی رضوان منش، نماینده قوه قضائیه در صحنه اعدام حاضر شده و به گزارش‌شگران گفت: ملاک عمل در قانون بلوغ شرعی است که بر اساس ماه‌های قمری محاسبه می‌گردد. البته علی‌رضا م از نظر ماه‌های شمسی حدود دو ماه کمتر از ۱۸ سال سن داشت و طبیعی است ملاک عمل در قانون سن شمسی نیست و ما بر اساس بلوغ شرعی عمل می‌کنیم.



Photo : Armin Karami

FARS NEWS AGENCY

- ۲- ا.ن: در سال ۲۰۰۸ هنگامی که ۱۷ سال داشت، بجرم تجاوز و قتل به اعدام محکوم شد. وی در ماه آوریل در شهر بندر عباس همراه با سه نفر دیگر در ملا عام بدار آویخته شد (منبع: رسانه های داخل ایران).
- ۳- ب.ه: او شریک جرم ا.ن. بوده و در زمان ارتکاب جرم ۱۷ سال داشته است. وی در ماه آپریل در شهر بندر عباس همراه با سه نفر دیگر در ملا عام بدار آویخته شد. منبع: رسانه های ایران
- ۴- **حمید هاشمی (۱۶ساله):** عرب اهواز، در زندان اهواز همراه با ۵ نفر دیگر بر اساس ادعای قوه قضائیه، بعلت شرکت در یک اعتراض عمومی، اعدام شد. منابع غیر رسمی. گزارش اهواز نیوز
- ۵- وحید م.: بر اساس گزارش آژانس خبری دولتی ایسنا، وی بجرم حمل مواد مخدر در ۱۸ سپتامبر اعدام گردیده است. نام کامل: وحید مسلمی، شهروند افغان است که بر اساس گزارش "فعالان حقوق بشر و دمکراسی در ایران" بهنگام دستگیری نوجوان بوده است. (سن وی تاکنون توسط سازمان حقوق بشر ایران تأیید نشده است).
- ۶- **محمد ن.:** وی به همراه وحید م و بیست زندانی دیگر در ۱۸ سپتامبر اعدام گردیده اند (منبع: ایسنا). نام کامل: محمد نوروزی، شهروند افغان است که بر اساس گزارش "فعالان حقوق بشر و دمکراسی در ایران" بهنگام دستگیری نوجوان بوده است. (سن وی تاکنون توسط سازمان حقوق بشر ایران تأیید نشده است).

ایران یکی از تصویب‌کننده‌گان کنوانسیون حقوق کودک سازمان ملل است که مجازات اعدام برای جرائم زیر سن ۱۸ سال را منع می‌کند، تصویب کرده است. اما بر اساس قوانین مجازات اسلامی حد اقل سن کیفری برای دختران ۹ سال و برای پسران ۱۵ سال می‌باشد. در قانون جدید مجازات اسلامی که اخیراً توسط شورای نگهبان نیز به تصویب رسیده، تغییراتی در ارتباط با مجازات اعدام نوجوانان داده شده است. هرچند، بر اساس ماده ۹۰ قانون جدید، حکم مرگ در مورد نوجوانان بین ۱۵ و ۱۸ سال که به سن بلوغ رسیده‌اند ممکن است صادر شود، اگر وی مرتکب یکی از جرائمی شده باشد که مصداق "حق الله" دارد در نتیجه حکم اعدام الزام آور میشود (جرائمی از قبیل لواط، تجاوز به عنف، سرقت، زنا، ارتداد و مصرف الکل برای بار چهارم). بر اساس قوانین جدید قاضی تعیین میکند که آیا فرد مورد نظر به رشد عقلانی کافی برای مجازات اعدام رسیده است یا خیر.

ماده ۹۰- در جرائم موجب حد یا قصاص هرگاه افراد بالغ کمتر از هجده سال، ماهیت جرم انجام‌شده و یا حرمت آن را درک نکنند و یا در رشد و کمال عقل آنان شبهه وجود داشته باشد، حسب مورد با توجه به سن آنها به مجازاتهای پیش‌بینی شده در این فصل محکوم می‌شوند.

تبصره- دادگاه برای تشخیص رشد و کمال عقل می‌تواند نظر پزشکی قانونی را استعلام یا از هر طریق دیگر که مقتضی بداند، استفاده کند.

اعدام زنان:

بر اساس گزارش سالانه ۲۰۱۱ سازمان حقوق بشر ایران دستکم ۱۵ زن در این سال در ایران اعدام شدند. این در حالی است که فقط اعدام ۳ نفر از این ۱۵ زن توسط منابع رسمی حکومت ایران اعلام شده‌اند و ۱۲ اعدام دیگر توسط منابع غیر رسمی اعلام شده و صحتشان تأیید شده است. اعلام نکردن یا مخفی نگاه داشتن اعدام زنان میتواند به دلیل حساسیت افکار عمومی نسبت به اعدام زنان باشد. به همین دلیل سازمان حقوق بشر ایران بر این گمان است که تعداد واقعی زنان اعدام شده میتواند از آمار گزارش شده در اینجا نیز بیشتر باشد.

اسامی زنان اعدام شده در سال ۲۰۱۱:

- ۱- **زهرا بهرامی (بهرامیان)**: شهروند ایرانی- هلندی در سن ۴۵ سالگی در بهمن ماه ۱۳۸۹ (ژانویه ۲۰۱۱) در زندان اوین به اتهام قاچاق مواد مخدر اعدام شد. زهرا بهرامی یک سال قبل از آن در رابطه با اعتراضات زد حکومتی پس از انتخابات ۱۳۸۸ دستگیر شده و به اتهام محاربه از طریق عضویت در سازمان های ضد حکومت به اعدام محکوم شده بود (منبع: رسانه های رسمی حکومت ایران).
- ۲- **زن (هویت نا معلوم)**: در اسفندماه ۱۳۸۹ (فوریه ۲۰۱۱) در زندان ارومیه به اتهام قاچاق مواد مخدر اعدام شد (منبع: هرانا).
- ۳- **زن (هویت نا معلوم)**: همراه با مورد بالا در اسفندماه ۱۳۸۹ (فوریه ۲۰۱۱) در زندان ارومیه به اتهام قاچاق مواد مخدر اعدام شد (منبع: هرانا).
- ۴- **ادیوا میرزا سلیمان**: کلیمی و شوهر ایشان به نام واروژان پتروسیان ارمنی، به همراه ۳ نفر دیگر (یک زن و ۲ مرد) که اتهام و هویتشان آشکار نشده است، بصورت مخفیانه در ۲۳ اسفندماه ۱۳۸۹ (۱۴ مارس ۲۰۱۱) در زندان اوین اعدام شد (منبع: هرانا، آژانس خبری "محبت نیوز").
- ۵- **زن (هویت نا معلوم)**: همراه با ادیوا میرزا سلیمان و سه مرد دیگر در زندان اوین اعدام شد. (منبع: هرانا، آژانس خبری "محبت نیوز").
- ۶- **زن (هویت نا معلوم)**: همراه با دو خواهر خود روز ۳ خرداد ماه ۱۳۹۰ (۲۴ مه ۲۰۱۱) در زندان وکیل آباد بطور مخفیانه اعدام شد (منبع: کمپین بین المللی حقوق بشر).
- ۷- **زن (هویت نا معلوم)**: همراه با دو خواهر خود روز ۳ خرداد ماه در زندان وکیل آباد بطور مخفیانه اعدام شد (منبع: کمپین بین المللی حقوق بشر).

- ۸- **زن (هویت نا معلوم):** همراه با دو خواهر خود روز ۳ خرداد ماه در زندان وکیل آباد بطور مخفیانه اعدام شد (منبع: کمیسیون بین المللی حقوق بشر).
- ۹- **بیگم ن:** همراه با یک زندانی مرد به نام خداداد ۳۰ تیرماه ۱۳۹۰ (۲۰ جولای ۲۰۱۱) در زندان رفسنجان به اتهام قاچاق مواد مخدر اعدام شد (منبع: خبرگزاری ایسنا).
- ۱۰- **لیلا حیاتی ۲۹ ساله:** به اتهام نگهداری مواد مخدر ۶ مهرماه ۱۳۹۰ (۲۸ سپتامبر ۲۰۱۱) در زندان همدان اعدام شد (منبع: سازمان حقوق بشر ایران).
- ۱۱- **س.م.ب:** در مهرماه ۱۳۹۰ (اوایل اکتبر ۲۰۱۱) در زندان لاکان رشت همراه با ۷ نفر دیگر بطور مخفیانه اعدام شد. اتهام احتمالا زنا (منبع: سازمان حقوق بشر ایران، در حال تحقیق بیشتر در مورد اتهام).
- ۱۲- **رقیه خلیج ۳۲ ساله:** ۱۳ مهرماه ۱۳۹۰ (۵ اکتبر ۲۰۱۱) به اتهام حمل و نگهداری مواد مخدر در زندان همدان همراه با یک زن و دو مرد دیگر اعدام شد. (منبع: سازمان حقوق بشر ایران).
- ۱۳- **حوریه صباحی ۳۵ ساله:** ۱۳ مهرماه ۱۳۹۰ (۵ اکتبر ۲۰۱۱) به اتهام حمل و نگهداری مواد مخدر در زندان همدان همراه با یک زن و دو مرد دیگر اعدام شد. (منبع: سازمان حقوق بشر ایران)
- ۱۴- **زن (هویت نا معلوم):** ۸ آذر ماه ۱۳۹۰ (۲۹ نوامبر ۲۰۱۱) به اتهام قاچاق مواد مخدر در زندان کرمانشاه اعدام شد (منبع: خبرگزاری فارس).
- ۱۵- **ناهید الف:** ۳ دیماه ۱۳۹۰ (۲۴ دسامبر ۲۰۱۱) به اتهام قاچاق مواد مخدر در زندان ارومیه اعدام شد. (منبع: آژانس خبری مکریان)

اعدام در ملاءعام:

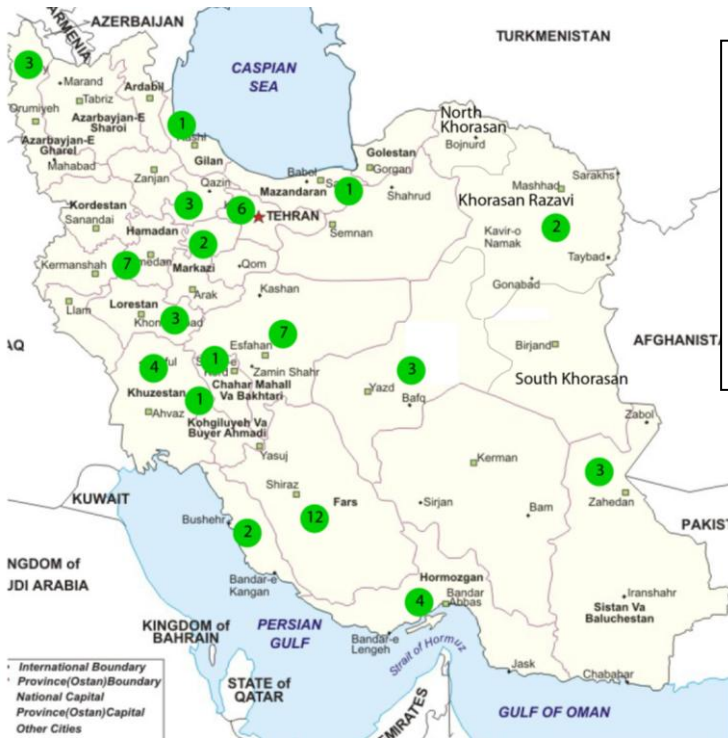
در سال ۲۰۱۱ ایران شاهد افزایش شدیدی در تعداد اجرای احکام اعدام در ملاءعام بود. طبق گزارش سالانه سازمان حقوق بشر ایران در سال ۲۰۱۱ دستکم ۶۵ حکم اعدام در ملاءعام اجرا شده است. ۵۹ مورد از این اعدام ها توسط منابع رسمی ایران و ۶ مورد توسط منابع غیر رسمی (۳ نفر در سرخس: هرانا، ۳ نفر در اهواز: اهواز نیوز) اعلام شده است. تعداد اعدام های اجرا شده در ملاءعام ۱۹ مورد در سال ۲۰۱۰ و ۹ مورد در سال ۲۰۰۹ گزارش شده بود. بدین ترتیب اجرای احکام اعدام در ملاءعام در سال ۲۰۱۱ نسبت به سال ۲۰۱۰ بیش از ۳ برابر افزایش نشان میدهد.

اتهامات افرادی که در ملاءعام اعدام شده اند بدین شرح است: تجاوز به عنف، آزار جنسی (۳۰ نفر)، قتل (۱۶ نفر)، محاربه و سرقت مسلحانه (۱۰ نفر)، قاچاق مواد مخدر (۶ نفر) و آدم ربایی (۱ نفر). در سال ۲۰۱۱ دستکم در دو مورد از شهروندان عادی برای اجرای حکم اعدام (قصاص) در ملاءعام استفاده شد.

یک پسر نوجوان در اجرای حکم اعدام مهدی فرجی و کشیدن چهار پایه از زیر پای او شرکت کرد. این پسر جوان هنگام کشیدن صندلی از زیر پای مهدی فرجی در این تصویر مشاهده میشود. ۵ خرداد ماه ۱۳۹۰، کرج



توزیع جغرافیایی اعدام در ملاء عام:



در سال ۲۰۱۱ احکام اعدام در ملاء عام در تمام گوشه های ایران اجرا گردید. استان فارس با ۱۲ اعدام بیشترین تعداد اعدام در ملاء عام را داشت. استانهای اصفهان (۷ مورد)، کرمانشاه (۷ مورد) و تهران-کرج (۶ مورد) در رده های بعدی قرار گرفتند. میدان آزادی کرمانشاه با ۷ مورد اعدام در ملاء عام بیشترین تعداد اعدام در یک نقطه را داشت (عکس پائین).



کودکان تماشاچی اعدام در ملاء عام

یک کودک در حال تماشای اعدام سه نفر در خمینی شهر



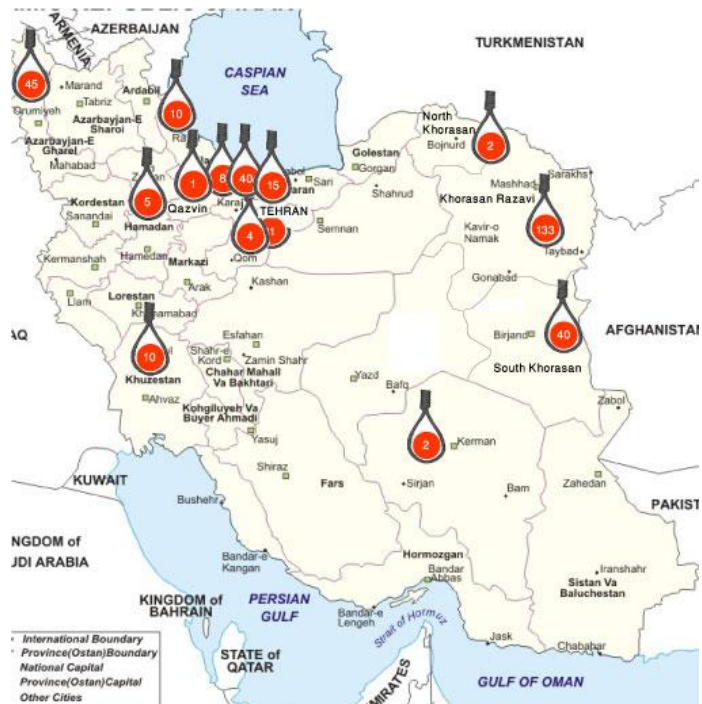
سازمان حقوق بشر ایران سال گذشته از سازمان ملل متحد و جامعه جهانی خواستار منع کامل اجرای احکام مرگ در ملاء عام گردید زیرا به نظر این سازمان اعدام در ملاء عام نه تنها جنایت در حق فرد محکوم به اعدام بلکه جنایتی بر علیه عموم مردم محسوب میشود و منجر به ترویج فرهنگ خشونت و وحشیگری خواهد شد.

اعدام های مخفیانه و اعلام نشده:

در سال ۲۰۱۱ سازمان حقوق بشر ایران گزارش های متعددی در مورد اعدام های اعلام نشده و یا مخفیانه در یافت کرده

است. برخی از این اعدام ها در رسانه های رسمی اعلام نشده اند اما به وکیل زندانی اجرای حکم اعدام ابلاغ شده است. اما در برخی از موارد همچون اعدام های زندان وکیل آباد مشهد زندانیان و وکلای آنان از زمان اجرای حکم خبر نداشته اند. سازمان حقوق بشر ایران در سال ۲۰۱۱ موفق به تأیید ۲۶۰ مورد اعدام اعلام نشده و یا مخفیانه شده است. هرچند که تعداد عمده ای از این اعدام ها در زندان وکیل آباد رخ داده اند اما بر طبق گزارش های رسیده و تأیید شده تعداد چشمگیری اعدام اعلام نشده نیز در زندان های ارومیه، بیرجند، قزل حصار، گوهردشت و چندین زندان دیگر به وقوع پیوسته است. در مجموع موارد اعدام اعلام نشده و یا مخفیانه در ۱۵ زندان مختلف در آمار امسال سازمان حقوق بشر ایران لحاظ شده اند.

تعداد اعدام	نام زندان
۱۳۳	وکیلآباد (مشهد)
۴۵	ارومیه
۴۰	بیرجند
۲۵	قزل حصار (کرج)
۱۵	اوین (تهران)
۸	رجایی شهر (کرج)
۱۰	لاکان (رشت)
۱۰	کارون (اهواز)
۵	همدان
۴	قم
۲	کرمان
۲	بروجرد
۱	قزوین
۱	خورین (ورامین)



دستکم ۷۰ مورد اعدام که به دست سازمان حقوق بشر ایران رسیده هنوز تأیید نگردیده و شامل آمار سالانه ذکر نشده اند. همچنین احتمال آن میرود که در آینده گزارش های بیشتری از اعدام های مخفیانه در سه ماه پایانی سال ۲۰۱۱ به دست این سازمان برسد.

درحاشیه گزارش سالانه ۲۰۱۰ سازمان حقوق بشر ایران از اعدام ۶۰ تا ۷۰ نفر در زندان بیرجند خبر داده بود. اما به دلیل نقص اطلاعات این اعدام ها در آمار سالانه ۲۰۱۰ جای نگرفت. در تیر ماه ۱۳۹۰ معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری خراسان جنوبی محمد باقر باقری در مراسم تجلیل از کارکنان نمونه دادگستری استان خراسان جنوبی از اعدام ۱۴۰ نفر از قاچاقچیان مواد مخدر در این استان طی سال ۱۳۸۹ خبر داد. این ۱۴۰ نفر در هیچ یک از آمار های رسمی و یا غیر رسمی لحاظ نشده بودند. بر اساس گزارشهای رسیده به سازمان حقوق بشر ایران در سه ماه اول سال ۲۰۱۱ چند نوبت اعدام دسته جمعی در زندان بیرجند روی داده است که آمار دقیق به دست این نهاد نرسیده است. دادستان کل کشور، محسنی اژه ای نیز در دو نوبت به اعدام تعدادی به اتهام قاچاق مواد مخدر در بیرجند اشاره کرده است (خبرگزاری فارس ۱۱ بهمن ماه ۱۳۸۹، سیاست روز، ۹ اسفند ماه ۱۳۸۹). سازمان حقوق بشر ایران بر اساس گزارش های دریافتی و اظهارات مسولان قضایی کشور تعداد اعدام های مخفیانه در زندان بیرجند

در سال ۲۰۱۰ را صد نفر (با این احتساب آمار کل اعدام های سال ۲۰۱۰ از ۵۴۶ نفر به ۶۴۶ نفر ترمیم میشود) و تعداد اعدام های مخفیانه بیرجند در گزارش سال ۲۰۱۱ را ۴۰ نفر اعلام میکند.

از جمله اعدام هایی که شامل آمار سالانه ۲۰۱۱ نشده اند اعدام احتمالی ۲۰ نفر در زندان قزوین به اتهام قاچاق مواد مخدر است. در خرداد ماه ۱۳۹۰ خبرگزاری فارس از اعدام ۲۰ نفر در قزوین خبر داد اما در گزارش فارس فقط به دادستانی قزوین ۲۰ پرونده اعدام را به اجرای احکام ارجاع داده بود، اشاره شده است. احتمال می رود که این ۲۰ نفر اعدام شده باشند اما بدلیل عدم وجود اطلاعات تکمیلی این اعدام ها در آمار سالانه ۲۰۱۱ لحاظ نشده اند.

بعلاوه موارد بالا، سازمان حقوق بشر ایران از منابع زیر برای تائید اعدام های اعلام نشده و مخفیانه استفاده کرده است: منابع موثق سازمان حقوق بشر ایران از جمله خانواده، وکیل، شاهد عینی و منابع درون سیستم قضایی، فعالین حقوق بشر و دموکراسی در ایران، بنیاد عبدالرحمن برومند، کمپین بین المللی حقوق بشر در ایران، هرانا، رهانا، آژانس خبری مکریان، اهواز نیوز و جمعیت دفاع از زندانیان سیاسی آذربایجان.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که سازمان حقوق بشر ایران فقط مواردی را شامل آمار سالانه کرده است که توسط دو منبع مختلف تائید شده باشند.

سازمان حقوق بشر ایران

«سازمان حقوق بشر ایران» یک نهاد غیر انتفاعی است که در داخل و خارج ایران فعالیت دارد. این نهاد مدنی از نظر سیاسی مستقل و با تمرکز بر موضوع حقوق بشر در ایران فعالیت می کند. بخش بین المللی این سازمان در شهر اسلو پایتخت کشور نروژ مستقر است. بعلاوه بخش بین المللی، سازمان حقوق بشر ایران همچنین دو بخش در کشورهای ایتالیا و نروژ دارد. سازمان حقوق بشر ایران اعضا و هوادارانی در کشورهای ایران، آمریکا، کانادا، ژاپن و سایر کشورهای اروپایی نیز دارد.

این سازمان فعالیت خود را با همکاری شبکه ایی از مدافعان حقوق بشر در داخل و خارج ایران آغاز نمود. وب سایت رسمی این سازمان در سال ۲۰۰۷ آغاز به کار نمود.

مهمترین فعالیت این وبسایت اطلاع رسانی درباره مجازات اعدام در ایران بوده است. هدف سازمان "حقوق بشر ایران" لغو مجازات اعدام در ایران است و برای دستیابی به این هدف، در جهت افزایش آگاهی شهروندان تلاش مینماید.

"حقوق بشر ایران" همچنین راهپیمایی، جلسات گفتگو و کنفرانسهای خبری با موضوع دموکراسی و حقوق بشر در ایران ترتیب می دهد.

این سازمان در سال ۲۰۰۹ به عضویت «ائتلاف جهانی بر علیه اعدام» درآمد که شامل ۱۲۰ سازمان و گروه از سراسر جهان می باشد. در حال حاضر سازمان حقوق بشر ایران یکی از ۲۰ سازمان عضو کمیته رهبری این ائتلاف است.

محمود امیری مقدم یکی از بنیانگذاران و سخنگوی بین المللی این سازمان است.

برای طرح سوالات می توانید با سخنگوی سازمان حقوق بشر ایران تماس بگیرید.

شماره تلفن ۰۰۴۷۹۱۷۴۲۱۷۷

Phone: +47 - 91742177

پست الکترونیکی: mail@iranhr.net



سازمان حقوق بشر ایران